

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

24. 3. 2025. – 28. 3. 2025.

ODJEL ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 31. 3. 2025. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
24. 3. 2025. – 28. 3. 2025.

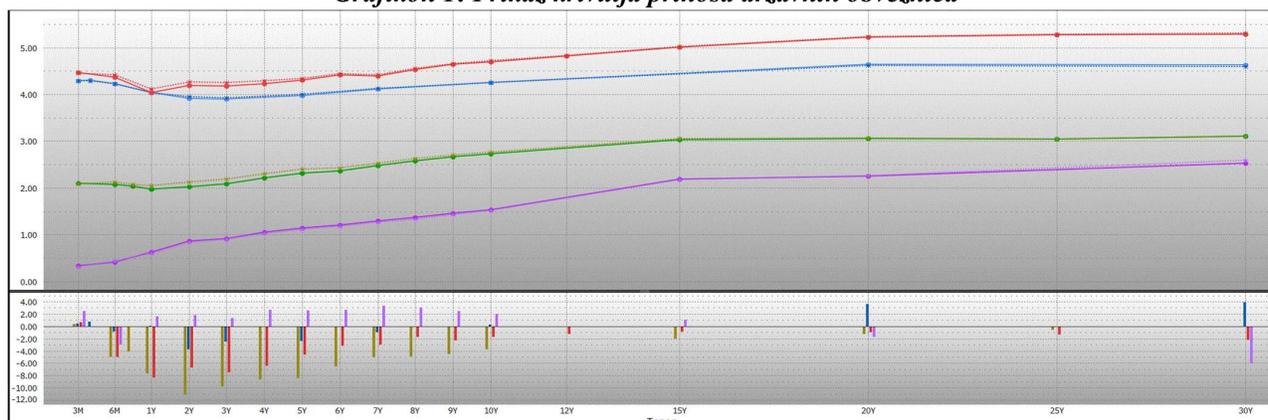
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona		SAD		Velika Britanija		Japan	
	21.3.25	28.3.25	21.3.25	28.3.25	21.3.25	28.3.25	21.3.25	28.3.25
2 godine	2.13	2.02	3.95	3.91	4.27	4.20	0.85	0.87
5 godina	2.40	2.32	4.00	3.98	4.35	4.30	1.13	1.15
10 godina	2.77	2.73	4.25	4.25	4.71	4.69	1.52	1.54

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi	
	21.3.25	28.3.25
3 mjeseca	2.120	2.118
6 mjeseci	2.120	2.070
1 godina	2.064	1.992

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 28. 3. 2025. godine (pune linije) i 21. 3. 2025. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafikona je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Članovi UV ECB su razjedinjeni po pitanju vođenja monetarne politike. Dok se jedni zalažu za dodatno smanjenje kamatnih stopa, drugi pozivaju na oprez zbog globalnih neizvjesnosti. De Galhau je izjavio da još uvijek ima prostora za dodatna smanjenja kamatnih stopa, dodavši da „ciklus smanjenja niti je završen, niti je automatski“. Vujčić je sjednicu u travnju opisao kao „potpuno otvorenu“, a Holzmann smatra da bi se ECB trebala uzdržati od smanjenja kamatnih stopa na sjednici u travnju, kako bi oprezno pristupila u razdoblju povećavanja troškova obrane i rasta tarifa iz SAD-a, a što predstavlja prijetnju da će inflacija u eurozoni ostati iznad ciljanih 2%. De Guindos je upozorio na rizike od trgovinskog rata, naglašavajući izazove balansiranja utjecaja na inflaciju i ekonomski rast. Istaknuo je da će podatci o inflaciji i politika tarifa oblikovati odluku. Tržišta trenutno s vjerojatnošću od 80% do 85% očekuju da će ECB smanjiti referentne kamatne stope na predstojećoj sjednici 17. travnja.

Generalno, ekonomski izgledi eurozone se poboljšavaju, ali ostaju krhki, s različitim performansama različitih članica i sektora. Očekuje se gospodarski rast od 1,2% u sljedećoj godini. Objavljeni PMI podatci ukazuju na različit stupanj rasta u Europi, iako je PMI kompozitni indeks na razini eurozone zabilježio najvišu razinu u posljednjih 7 mjeseci. Ifo indeks koji mjeri poslovnu klimu u Njemačkoj u ožujku je povećan, što ukazuje na oprezan optimizam po pitanju ekonomskog oporavka nakon dvije godine kontrakcije. Za ekonomiju Njemačke se očekuje da će u prvom

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

tromjesečju zabilježiti rast od 0,2%, što bi trebalo biti podržano povećanim očekivanjima rasta izvoza i oporavka aktivnosti u privatnom sektoru.

Povjerenik EU za trgovinu Šefčovič je razgovarao sa dužnosnicima SAD-a u pokušaju da se izbjegnu visoke tarife na robu iz EU. Europska komisija planira uvođenje kontramjera na uvoz iz SAD-a u vrijednosti od 28 milijardi USD, koje bi trebale biti završene početkom travnja, pri čemu razmatraju udar na izvoz usluga SAD-a, uključujući operacije Big Techa, kako bi se osvetili Trumpu koji je nametnuo tarife od 25% automobilskoj industriji. Najavljene tarife su potresle europska tržišta, te su vodeći proizvođači kao što su Volkswagen i BMW zabilježili značajne gubitke. Tržište SAD-a je nekada bilo ključno tržište, a sada se smatra “problematičnom regijom”. S obzirom na ekonomsku nesigurnost u regiji, uz povećane ekonomske tenzije između SAD-a i Europe, iz ECB je upozoreno na rizike likvidnosti zbog geopolitičkih šokova, čime je naglašena potreba za snažnim upravljanjem i planiranjem kapitala jer se banke suočavaju s rastućim troškovima i izazovima u osiguravanju sredstava. Tijekom sastanka povjerenika EU za trgovinu Šefčoviča i zamjenika premijera Kine Li Fenga, istaknuto je da je Kina spremna na povećavanje otvorenosti obje strane za suradnju i promociju stabilnih trgovinskih veza Kine i EU.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno	Prethodno	
			stanje	razdoblje	
1.	Indeks proizvođačkih cijena – Finska (G/G)	VELJ	-	0,7%	0,4%
2.	Indeks proizvođačkih cijena – Španjolska (G/G)	VELJ	-	6,6%	2,6%
3.	Indeks proizvođačkih cijena – Francuska (G/G)	VELJ	-	-1,4%	-2,2%
4.	Indeks proizvođačkih cijena – Italija (G/G)	VELJ	-	8,5%	6,0%
5.	Stopa inflacije – Francuska (G/G) P	OŽU	0,9%	0,8%	0,8%
6.	Stopa inflacije – Španjolska (G/G) P	OŽU	2,6%	2,3%	3,0%
7.	Stopa inflacije – Belgija (G/G)	OŽU	-	2,91%	3,5%
8.	PMI prerađivačkog sektora – Francuska P	OŽU	46,1	48,9	45,8
9.	PMI uslužnog sektora – Francuska P	OŽU	46,0	46,6	45,3
10.	PMI kompozitni – Francuska P	OŽU	46,1	47,0	45,1
11.	PMI prerađivačkog sektora – Njemačka P	OŽU	47,0	48,3	46,5
12.	PMI uslužnog sektora – Njemačka P	OŽU	52,0	50,2	51,1
13.	PMI kompozitni – Njemačka P	OŽU	51,1	50,9	50,4
14.	PMI prerađivačkog sektora – EZ P	OŽU	48,2	48,7	47,6
15.	PMI uslužnog sektora – EZ P	OŽU	51,1	50,4	50,6
16.	PMI kompozitni – EZ P	OŽU	50,7	50,4	50,2
17.	Stopa neuposlenosti – Finska	VELJ	-	9,4%	9,5%
18.	Ifo indeks poslovne klime – Njemačka	OŽU	86,7	86,7	85,3
19.	Ifo indeks trenutnog stanja – Njemačka	OŽU	85,5	85,7	85,0
20.	Ifo indeks očekivanja – Njemačka	OŽU	87,3	87,7	85,6
21.	Indeks poslovnog povjerenja – Belgija	OŽU	-11,5	-15,1	-12,3
22.	BDP – Španjolska (G/G) F	IV. tromjesečje	3,5%	3,4%	3,3%
23.	Maloprodaja – Španjolska (G/G)	VELJ	-	0,8%	2,3%
24.	Monetarna baza M3 – EZ (G/G)	VELJ	3,8%	4,0%	3,8%
25.	Trgovinska bilanca – Finska (u mln EUR) F	SIJ	-	-171	-155
26.	Indeks poverenja potrošača – Italija	OŽU	98,5	95,0	98,8
27.	Povjerenje potrošača – EZ F	OŽU	-	-14,5	-13,6

SAD

Cijene inputa su povećane na skoro najvišu razinu u posljednje dvije godine, što je uzrokovano tarifama i rastućim troškovima radne snage, pri čemu su poduzeća prenijela dio troškova na potrošače. Usprkos porastu aktivnosti i dalje postoji zabrinutost u vezi sa sporim rastom ekonomije, visokom inflacijom i slabom potražnjom. Prognoze rasta BDP-a za prvo tromjesečje su ispod 1,5%. Dužnosnik FED-a Raphael Bostic je izjavio da sada očekuje samo jedno smanjenje referentne kamatne stope u ovoj godini umjesto ranije očekivana dva smanjenja.

SAD su objavile kako će pomoći da se Rusiji vrati pristup izvozu poljoprivrednih proizvoda, kao i pristup platnim sustavima.

Trump je izjavio da će razmotriti smanjenje tarifa uvedenih Kini kako bi osigurao potporu Pekingu za prodaju TikTok poslovanja kompaniji iz SAD-a. On smatra da će u kratkom roku moći osigurati bar nacrt dogovora za TikTok, a najavio je da će produžiti rok ako dogovor ne bude postignut. Predsjednik FED-a iz Saint Louisa, Alberto Musalem, ranije je upozorio da utjecaj tarifa na inflaciju možda neće biti privremen.

Premijer Kanade Mark Carney je obećao da će se suprotstaviti tarifama SAD-a na automobile, nakon Trumpovih najava o njihovom uvođenju 2. travnja. Carney je kritizirao SAD zbog nepouzdanosti i pozvao na smanjenje trgovine sa SAD-om. Tarife od 25%, koje uvodi Trump na izvoz automobila iz Kanade mogle bi ozbiljno utjecati na kanadski izvoz. Predsjednik Trump je branio planirane tarife od 25% na uvezene automobile i dijelove, tvrdeći da će one ohrabriti Amerikance da kupuju automobile proizvedene u SAD-u, čak i ako proizvođači automobila podignu cijene. Trumpov savjetnik za trgovinu Navaro tvrdi da tarife, od kojih se očekuje prihod od 100 milijardi USD godišnje, neće izazvati inflaciju jer će strani proizvođači snositi troškove. Analitičari, uključujući JPMorgan, procjenjuju da bi cijene automobila mogle porasti za 11%.

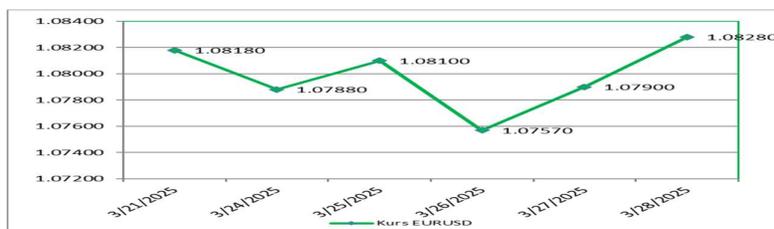
Prema istraživanju Bloomberg, očekuje se da će ekonomski rast SAD-a u 2025. godini iznositi 2,0%, u 2026. godini 1,9%, a u 2027. godini ponovo 2,0%. Očekuje se da će podatak o rastu BDP-a u prvom tromjesečju tekuće godine iznositi 1,2% na godišnjoj razini, nakon prethodno prognoziranih 2,2%. Analitičari Bloomberg prognoziraju da će inflacija u ovoj godini iznositi 3% na godišnjoj razini (ranije prognozirano 2,9%), a u 2026. 2,6%.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno	Prethodno	
			stanje	razdoblje	
1.	PMI kompozitni indeks P	OŽU	50,9	53,5	51,6
2.	PMI indeks uslužnog sektora P	OŽU	51,0	54,3	51,0
3.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	OŽU	51,7	49,8	52,7
4.	Indeks povjerenja potrošača	OŽU	94,0	92,9	100,1
5.	Prodaja novih kuća	VELJ	3,5%	1,8%	-6,9%
6.	Broj građevinskih dozvola F	VELJ	-1,2%	-1,0%	-0,6%
7.	Porudžbine trajnih dobara P	VELJ	-1,0%	0,9%	3,3%
8.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite	21. ožu	3,5%	-2,0%	-6,2%
9.	Tromjesečni BDP sveden na godišnju razinu	IV. tromjesečje	2,3%	2,4%	3,1%
10.	Osobna potrošnja	IV. tromjesečje	4,2%	4,0%	3,7%
11.	Broj kuća koje čekaju na realizaciju prodaje (M/M)	VELJ	1,0%	1,98%	-4,59%
12.	Broj inicijalnih zahtjeva neuposlenih za pomoć	22. ožu	223.000	224.000	225.000
13.	Broj kontinuiranih zahtjeva neuposlenih za pomoć	15. ožu	1.886.000	1.856.000	1.881.000
14.	Indeks osobnih prihoda	VELJ	0,4%	0,8%	0,7%
15.	Indeks osobnih rashoda	VELJ	0,5%	0,4%	-0,3%
16.	PCE cjenovni indeks (G/G)	VELJ	2,5%	2,5%	2,5%
17.	U. Michigan indeks povjerenja potrošača F	OŽU	57,9	57,0	64,7

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Grafikon 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast s razine od 1,0818 na razinu od 1,0828.

VELIKA BRITANIJA

Ministrica Reeves je u okviru proljetnog saopćenja o proračunu najavila usporavanje rasta potrošnje Vlade kako bi se riješio problem usporavanja ekonomije i rasta troškova pozajmljivanja. Bez obzira na pritiske, Reeves je naglasila da su javna potrošnja i investicije u sektor obrane prioritet. Ured za proračunsku odgovornost je prepolovio prognoze ekonomskog rasta i povećao procjene javnog zaduživanja uslijed globalnih nesigurnosti koje su izazvane dešavanjima kao što su rat u Ukrajini i trgovinske politike SAD-a. Iako je inflacija smanjena u veljači potaknuta padom cijena odjeće, ekonomisti upozoravaju na predstojeći rast uslijed viših cijena energije i viših poreza. Očekuje se da će inflacija dostići 3,75% kasnije tijekom godine, što je skoro duplo više od ciljane razine od 2%. Dok dio tržišnih sudionika očekuje smanjenje kamatne stope BoE u svibnju, drugi vjeruju da će se ipak sačekati procjena troškovnih pritisaka u travnju.

Guverner BoE Bailey je izjavio da je Velikoj Britaniji potrebno tehnološko otkriće kako bi izbjegla zamku sporog ekonomskog rasta. Maloprodaja u Velikoj Britaniji je u ožujku zabilježila najoštriji pad u posljednjih 8 mjeseci. Ukupne prodaje, koje obuhvaćaju maloprodaju, veleprodaju i trgovinu motornim vozilima, smanjene su ubrzanim tempom. Poslodavci su pozvali na reforme politike kako bi se omogućilo suočavanje s ovim izazovima.

Velika Britanija je u hitnim pregovorima sa SAD-om, koji imaju za cilj izbjegavanje tarifa predsjednika Trumpa, uključujući tarife od 25% na uvoz automobila koje stupaju na snagu 2. travnja, a prijete da oduzmu Velikoj Britaniji prihod od izvoza automobila u iznosu od 6,4 milijarde GBP. Ministrica Reeves je izrazila nezadovoljstvo zbog trgovinskih akcija SAD-a i upozorila na mogućnost negativnih efekata na ekonomiju, uključujući rizike po krhku industriju čelika u Velikoj Britaniji. Prema Uredu za proračunsku odgovornost, očekuje se da će ekonomija Velike Britanije biti i dalje pod pritiskom, budući da tarife prijete smanjiti BDP za do 1%, dok rastući troškovi zaduživanja i stagnirajući rast narušavaju fiskalnu stabilnost. Reeves je najavila smanjenja socijalnih plaćanja i povećanja poreza, koja trebaju omogućiti ispunjavanje fiskalnih zahtjeva. Da bi se mudro upravljalo fiskalnim troškovima uz istodobno minimiziranje poremećaja na tržištu obveznica, Ured za upravljanje dugom je najavio planove za izmjenu izdavanja obveznica, odnosno za povećavanje objavljivanja obveznica kraćeg roka, što predstavlja odgovor na smanjenu potražnju investitora za dugoročnim obveznicama i rast troškova pozajmljivanja.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno	Prethodno
			stanje	razdoblje
1.	PMI prerađivačkog sektora P	OŽU	47,2	46,9
2.	PMI uslužnog sektora P	OŽU	51,0	51,0
3.	PMI kompozitni P	OŽU	50,5	50,5
4.	Stopa inflacije (G/G)	VELJ	3,0%	3,0%
5.	Stopa inflacije (M/M)	VELJ	0,5%	-0,1%
6.	Stopa temeljne inflacije (G/G)	VELJ	3,6%	3,7%
10.	BDP (G/G) F	IV. tromjesečje	1,4%	1,2%
11.	Privatna potrošnja (Q/Q) F	IV. tromjesečje	0,0%	0,5%
12.	Javna potrošnja (Q/Q) F	IV. tromjesečje	0,8%	0,3%
15.	Bilanca tekućeg računa (u mlrd GBP)	IV. tromjesečje	-24,5	-12,5
16.	Trgovinska bilanca (u mln GBP)	SIJ	-3.000	-3.184

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, pa je tečaj EURGBP zabilježio pad s razine od 0,83750 na razinu od 0,83671. GBP je aprecirala u odnosu na USD, pa je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2919 na razinu od 1,2940.

JAPAN

Kreatori monetarne politike su istaknuli da su realne kamatne stope i dalje značajno negativne, čak i s povećanjem u siječnju, te su se složili da dodatno pooštavanje može biti prikladno ako se bude ostvarila prognozirana razina ekonomskog rasta i inflacije. Guverner Ueda je izjavio da će BoJ nastaviti povećavati referentnu kamatnu stopu ako ekonomija bude sukladna očekivanjima.

BoJ pomno prati inflaciju i rastuće trendove plaća, dok procjenjuje mogućnost dodatnih povećanja kamatnih stopa, čime bi dostigao cilj inflacije od 2%. Guverner Ueda je naglasio da je posljednja visoka razina inflacije bila primarno izazvana privremenim čimbenicima kao što su rastući troškovi hrane i uvoza, dok bi održiv rast plaća i značajnije povećanje cijena mogli izazvati daljnje monetarno zatezanje. Istaknuo je ključnu ulogu povećanja plaća u svim sektorima za osiguravanje dugoročnih očekivanja inflacije i izrazio zabrinutost zbog utjecaja vanjskih čimbenika, kao što su politike tarifa SAD-a na izvoz Japana koje bi mogle utjecati na njezinu ekonomiju.

Uvođenje tarifa od 25% na uvoz automobila i manje kamione po Trumpovom nalogu je izazvalo šokove u ekonomiji Japana i Južne Koreje, gdje autoindustrija predstavlja temelj ekonomskog rasta i nacionalnog ponosa. Autoindustrije kao što su Toyota, Honda, Hyundai i Kia izgubile su ukupno 16,5 milijardi USD tržišne vrijednosti, što stvara strahove od narušenih lanaca opskrbe i smanjenog izvoza, posebice prema SAD, koje su ključno tržište. U Japanu, gdje autoindustrija čini 3% BDP i zapošljava više od 5 milijuna ljudi, analitičari predviđaju mogući pad BDP-a za 0,2%. Sa sličnim problemima se suočava i Južna Koreja, čiji izvoz auta prema SAD-u čini polovinu njezinog trgovinskog prometa u automobilskoj industriji. Politički lideri, uključujući premijera Japana Ishibu, obećali su da će istražiti sve opcije kako bi ublažili posljedice tarifa.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno	Prethodno	
			stanje	razdoblje	
1.	PMI kompozitni indeks P	OŽU	-	48,5	52,0
2.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	OŽU	-	48,3	49,0
3.	PMI indeks uslužnog sektora P	OŽU	-	49,5	53,7
4.	Prodaje širom zemlje (G/G)	VELJ	-	-1,5%	5,2%
5.	PPI indeks proizvođačkih cijena u uslužnom sektoru (G/G)	VELJ	3,1%	3,0%	3,2%
6.	Vodeći indeks F	SIJ	-	108,3	107,9
7.	Koicidirajući indeks F	SIJ	-	116,1	116,0
8.	Inflacija u Tokiju (G/G)	OŽU	2,7%	2,9%	2,8%
9.	Temeljna inflacija u Tokiju (G/G)	OŽU	1,9%	2,2%	1,9%

JPY je tijekom proteklog tjedna blago deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s razine od 161,55 na razinu od 162,25. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine 149,32 na razinu od 149,84.

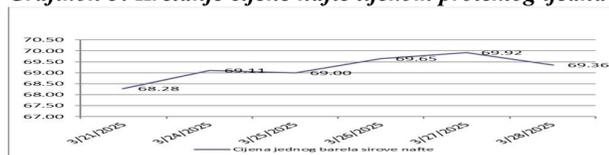
NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 68,28 USD (63,12 EUR).

U ponedjeljak je cijena nafte porasla pod utjecajem rasta zabrinutosti za ponudu zbog sankcija koje su SAD uvele na izvoz iranske nafte, kao i zbog najave tarifa od 25% za zemlje koje kupuju naftu iz Venecuele (najveći kupac venecuelanske nafte je Kina). Rast cijene su ograničila očekivanja da će OPEC+ najvjerojatnije zadržati odluku o povećanju proizvodnje za 135.000 barela dnevno u svibnju, kao i nastavak pregovora između SAD-a i Rusije u vezi s prekidom vatre u Ukrajini, koji bi mogli rezultirati rastom ponude ruske sirove nafte. Investitori strahuju od potencijalnog zaoštavanja sankcija prema Iranu. Uslijedila je blaga korekcija cijene naniže uslijed djelimičnog prekida vatre na Crnom moru. Nastavak rasta cijene je potaknut padom zaliha sirove nafte i goriva u SAD (smanjene za 3,34 milijuna barela), te zabrinutošću zbog manje globalne ponude. Analitičari smatraju da bi Venecuela zbog najavljenih tarifa mogla izgubiti 4,9 milijardi USD prihoda. Sankcije SAD-a prema Iranu su još više suzile tržišta, iako je primirje između Rusije i Ukrajine, u kojem su posredovale SAD, malo umanjilo geopolitičke tenzije. Trumpove najave tarifa od 25% na uvezene automobile i lake kamione, kao i već spomenutih tarifa za kupce venecuelanske nafte, povećale su zabrinutost zbog smanjene globalne potražnje. Kompanija Reliance Industries iz Indije planira u sklopu pregovora sa SAD-om zaustaviti uvoz nafte iz Venecuele, dok Kina povećava uvoz iz Venecuele bez obzira na tarife. Isporuke u Kinu će se povećati na 400.000 barela dnevno ovaj mjesec, najviše od lipnja 2023. godine. Tržišni sudionici očekuju da nesigurnost zbog trgovinskih politika SAD i utjecaja tarifa spriječi povratak cijena na visoke razine s početka godine. Trump je izrazio nezadovoljstvo zbog Putinovog odlaganja prekida vatre u Ukrajini, te zaprijetio sekundarnim tarifama od 25-50% na rusku naftu i restrikcijama za zemlje koje je kupuju ukoliko se ne postigne napredak u pregovorima.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 69,36 USD (64,06 EUR), što predstavlja rast od 1,58% na tjednoj razini.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

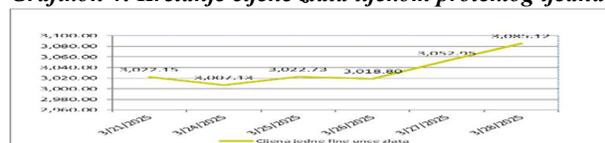

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 3.022,15 USD (2.793,63 EUR).

Početkom tjedna je zabilježeno smanjenje cijene zlata uzrokovano aprecijacijom USD koja je učinila zlato skupljim za strane kupce. Investitori reagiraju na nagovještaje predsjednika Trampa o fleksibilnosti u vezi s predstojećim tarifama, koje će, kako se očekuje, imati utjecaj na inflaciju i ekonomski rast. Cijena ovog plemenitog metala se učvršćuje na novim visokim razinama uslijed geopolitičkih nestabilnosti, bez obzira na pregovore SAD-a i Rusije o prekidu vatre u Ukrajini. Već u utorak je nastavljen rast cijene zlata, između ostalog i pod utjecajem vijesti da su zaustavljene isporuke iz topionice u Čileu. Investitori sve više ulažu u zlato kao sigurnu aktivu koja će ih osigurati od geopolitičkih i ekonomskih nestabilnosti, a uslijed zabrinutosti zbog trgovinskih tenzija i potencijalne globalne recesije. U srijedu je opet uslijedila blaga korekcija cijene zlata naniže, uglavnom pod utjecajem aprecijacije USD i rasta prinosa državnih obveznica u SAD. Bez obzira na smanjenje, cijena zlata je i dalje podržana potražnjom za sigurnom aktivom uslijed trenutačnih nesigurnosti u vezi s tarifama i geopolitičkih rizika. Trumpove tarife, koje trebaju stupiti na snagu 2. travnja, povećale su zabrinutost u vezi s inflacijom, što je uzrokovalo situaciju u kojoj investitori povećavaju kupovinu zlata, čija je cijena porasla za 15% ove godine. Trump je izjavio da će recipročne tarife biti uvedene prema svim državama, ali da će njihove stope možda biti niže nego što se očekuje. Analitičari smatraju da bi ublažavanje tarifa moglo voditi korekcijama u cijeni zlata. Ipak, već u četvrtak, a zatim i u petak je cijena zlata na zatvaranju tržišta bilježila nove rekordno visoke razine pod utjecajem eskalacije trgovinskih tenzija uslijed Trumpove najave tarifa od 25% na uvoz automobila. Nesigurnosti u vezi s globalnom trgovinom i oštar pad na tržištu akcija, naročito u automobilskom sektoru, potaknuli su daljnji rast potražnje za zlatom. Rast cijene ovog plemenitog metala je bio podržan i kupovinama središnjih banaka, kao i interesiranjem za ETF-ove.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 3.085,12 USD (2,849.21 EUR), što predstavlja rast od 2,08% na tjednoj razini.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može jamčiti njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.